

מת לבד

בפגישתנו לפני שבוע שאלתי מה הוא צריך. קרן אור, ענה, זה מה שאני צריך

היה בו קסם כובש. היה בהם, בעצם, כי היו שני דודו כמ" רומז בשמו. הטופז שעל המסך, עם החיך, העיניים שמד" ברות, הצחוק, הכריזמה. דודו אינטליגנטי מאוד, עם שכל חד, כושר ביטוי, תפיסה מהירה וזיכרון של מחשב. אדם שאני מתקשה לדבר עליו במונחים של אלימות. זה נשמע מוזר, אבל עד לאירועי האלימות הקשה והמסלידה שהוא חולל לא יכולתי להעלות ברעתי שניתן לקשר אותו למעשים האלה. וזהו דודו השני.

הוא התקשר מבית הסוהר ובקול רך אמר שהוא יבין אם אסרב אבל ישמח מאוד אם אבקר אותו. קשה לו מאוד עם נטישת החברים, הוסיף, ועם ההתנפלות התקשורתית. הוא הוסיף מיד שעשה דברים נוראים, שהוא ראוי לעונש, אבל שנמשיך לדבר על זה פנים אל פנים.

בתחילת הפגישה איתו בכלא ניצן הוא נתן לי מכתב וביקש שאקרא אותו קודם. קרה לי משהו בבית הסוהר, הוא כתב. איזה צביעות ושקר התגלו לי מאנשים שהציגו את עצמם כחברים. הוא דיבר על כך שהוא חש בושה עמוקה בגלל המצב שהגיע אליו, מהמעשים שהוא מתחרט עליהם ושלא נעשו בשליטתו. הוא אמר שאין לו עדיין הסבר. זה קשור לתרופות הרבות שהוא נטל, לכך שהוא נגרר, ובעיקר – הוא לא התכוון כלל לתוצאות הקשות. לא ביקשתי שיפגעו קשה בקורבנות, זה לא הגיע להם, זה יצא משליטה, אבל אני מודה שאלה דברים נוראים שלא הייתי צריך לעשות אותם.

כשחזרתי למשרד כבר מצאתי הודעה במענה הקולי שבה הורה לי על הביקור וביקש, אם לא קשה לי, שאבוא אליו שוב. והיה גם הומור טופזי אופייני: "אני לא מתקשר בקשר לגירושים – אין לי ממי...". בכל הביקורים היה לו מבט עצוב וכבוי, מהמבטים שתכריו מכירים אותם משנים במפגשים פרטיים. "אילו רק יכולתי לסובב את הגלגל אחורה שנתיים-שלוש", אמר, וחזר על זה גם בפגישה נוספת. "לנסות לחזור ולעשות תוכניות שיעזרו לאנשים".

נזכרתי שבספרו הביוגרפי הוא כתב על אביו, שבגיל שש-שבע היה מרדים אותו עם סיפורים. באחד מהם סיפר לו אביו על אלוהים שהייתה לו מכונה לייצור בני אדם, אבל בשבת, כשאסור להפעיל את המכונה, הוא היה יוצר אנשים בעבודת יד. "בוא ניתן בו מעט יותר מאחרים", אומר אלוהים בעשותו את אדם השבת, "ותבונה, וצורה נאה וכישרונות מיוחדים".

וטופז סיים את הסיפור וכתב שכך אמר לו אביו שוב ושוב בטרם עצם את עיניו: "אותך אלוהים ברא בשבת. אתה לא עוד אדם, אתה לא שטנץ, אתה קיבלת ברכה מיוחדת. נצל את הברכה הזאת כדי לעשות טוב לסביבה, לחברה ולעצמך".

לפני שנים אחדות טיילתי איתו בהורו. פרסמתי על כך כתבה ב"מעריב". אני נזכר עכשיו בקטע הבא מהכתבה: "הסבירו לנו שבהודו נוהגים לשרוף גופות ולא לקבור אותן, ואת האפר שומרים בקופסה. ניצוץ עבר בעיניו של דודו. 'הייתי רוצה שתכין לי צוואה', אמר בקול לטפני, 'ובה תכתוב שאני מבקש שאת האפר שלי ישמרו בצנצנת ויכתבו עליה 'הראשון בבקבוק' והיא תונח על הטלוויזיה. הילדים שלי יראו סוף-סוף את אבא שלהם הרבה בבית... הם לא יצטרכו להי תרוצץ לחולון כדי לבקר אותי, וטקס הזיכרון השנתי יתקיים בסלון מול הטלוויזיה'. ומתי אתה רוצה שזה יקרה, שאלתי אותו. 'לא בווער לי...'"

בפגישה האחרונה לפני שבוע שאלתי אותו מה הוא צריך. קרן אור, ענה מיד, זה מה שאני צריך. ואת קרן האור הוא לא מצא. ☹